

به نام خدا

خلاصه گزارش خبری

وضعیت منابع، سرمایه گذاری و تحقیق و توسعه انرژی در جهان

ارائه در روز سه شنبه مورخ ۹۹/۱۰/۳۰ دستور دوم جلسه کمیسیون انرژی

ارائه کننده: دکتر سیدامیرحسین زمزمیان

به منظور ارائه یک برنامه راهبردی برای اهداف کمیسیون انرژی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری تلاش شده است که با ملاحظه وضعیت منابع و حامل های انرژی در سایر کشورها و به خصوص منطقه خاورمیانه و بررسی میزان سرمایه گذاری و تحقیق و توسعه در زمینه منابع انرژی و با لحاظ اولویت های مربوط به حوزه انرژی در دستگاههای اجرائی و حاکمیتی توسط نمایندگان محترم حقوقی مربوطه در کمیسیون و زمینه های اعلام نظرات تخصصی سایر نمایندگان حقیقی کمیسیون انرژی برنامه ریزی و سیاستگذاری لازم در این زمینه صورت گیرد.

لذا در سمینار ارائه شده در جلسه کمیسیون انرژی ابتدا وضعیت کنونی منابع انرژی با آمار و ارقام بررسی شده و سپس مشاهده می شود که در سال های اخیر توجه جهان روی چه منابعی از نظر سرمایه گذاری و تحقیق و توسعه قرار دارد.

برخی نکات و ملاحظات بسیار جالب در این ارائه به شرح ذیل است:

- ✓ سوخت های فسیلی هنوز عمده ترین منبع انرژی جهان بوده و محسوب می شوند.
- ✓ سوخت های حاصل از منابع زیستی و زباله بخش اعظمی از انرژی یا در واقع حامل های انرژی (ثانویه) مناطق در حال توسعه مانند آسیا و آفریقا را تشکیل می دهند.
- ✓ میزان ظرفیت حاصل از ارزش افزوده در منابع انرژی های نوین (مانند حامل های تجدیدپذیر) در خاور میانه در مقایسه با مناطق دیگر جهان بسیار پایین تر است.

- ✓ پیشروترین منطقه جهان در زمینه انرژی های تجدیدپذیر با توجه به جمعیت و وسعت در واقع اروپا است که به تنهایی ۲۵ درصد این نوع منابع انرژی را تولید می کند.
- ✓ کشور ایران بزرگترین مصرف کننده منابع مختلف انرژی در خاورمیانه است.
- ✓ در خاورمیانه سوخت های فسیلی منبع اصلی انرژی است و به سایر انواع مختلف منابع انرژی به خصوص حامل های تجدیدپذیر و زیستی کمتر توجه شده است.
- ✓ کشور ایران در زمینه تنوع سبد انرژی نیز تا سال ۲۰۱۸ در بین کشورهای خاورمیانه پیشتاز بوده است.
- ✓ این پیشتازی در زمینه منابع انرژی آبی به دلیل مزیت نسبی در شرائط آب و هوایی و جغرافیائی کشور نسبت به سایر کشورهای خاورمیانه است.
- ✓ در زمینه انرژی های تجدیدپذیر با توجه به پروژه های در حال انجام به خصوص در کشورهای عربستان و امارات این برتری دیری نخواهد انجامید
- ✓ اثرات ناشی از کرونا در سال ۲۰۲۰ باعث کاهش سرمایه گذاری در حوزه انرژی به میزان ۲۰ درصد شده است. ایجاد پروتکل های بهداشتی، قرنطینه، اختلال در تردد افراد و تجهیزات و همچنین کاهش درآمدهای نفتی و از همه مهمتر مبهم بودن وضعیت آینده انرژی جز دلایل اصلی این کاهش بوده اند.
- ✓ با اینکه قیمت نفت کاهش یافته است، سرمایه گذاری در تولید برق از سوخت های فسیلی هم روند کاهشی داشته است که علت این امر نامعلوم بودن آینده و امنیت با ثبات این منابع و همچنین اهمیت کاهش تولید دی اکسید کربن است.
- ✓ سرمایه گذاری عظیمی در حوزه انرژی های تجدیدپذیر جهت تولید برق صورت گرفته است.
- ✓ سرمایه گذاری در ذخیره سازی در باتری هم تنها حوزه سرمایه گذاری انرژی بوده که حتی با وجود کرونا نیز افزایش داشته است.

✓ مقایسه سرانه مصرف انرژی در کشورهای خاورمیانه : برای مقایسه میزان سرانه مصرف انرژی کشورهای خاورمیانه

که اغلب یک فرهنگ زندگی مشابه دارند در ستون آخر جدول ارائه شده است. این موضوع نشان می‌دهد که سهم میزان مصرف منابع انرژی در کشور ایران در مقایسه با کشورهای عربی تقریباً نصف یا در مقایسه با قطر تقریباً ۲۰ درصد یا یک پنجم است. با وجود تنوع در منابع سهم سرانه در کشور ایران کم است که با فرهنگ سازی و ایجاد تنوع در منابع انرژی خصوصاً توزیع حامل های تجدیدپذیر در سبد انرژی کشور میتوان شاهد ایجاد ثبات و امنیت در منابع و حامل های انرژی خواهیم بود.

ردیف	نام کشور	جمعیت	میزان تولید منابع انرژی (ktoe) - ۲۰۱۸	میزان مصرف منابع انرژی (ktoe) - ۲۰۱۴	سرانه سهم تولید در سبد انرژی (GJ)
۱	جمهوری اسلامی ایران	۸۱,۸۰۲,۴۴۸	۲۶۵۷۱۵	۱۲۸	۱۳۶
۲	عربستان سعودی	۳۳,۳۹۸,۲۳۷	۲۱۳۶۳۸	۲۸۹	۲۶۸
۳	امارات متحده عربی	۹,۵۰۸,۹۶۵	۶۷۵۹۷	۳۲۰	۲۹۸
۴	عراق	۳۹,۰۷۲,۹۴۴	۶۴۳۸۲	۶۰	۶۹
۵	قطر	۲,۶۷۹,۳۸۳	۴۳۴۰۸	۷۵۰	۶۷۸
۶	کویت	۴,۱۷۸,۹۴۹	۳۴۰۰۷	۳۸۴	۳۴۱
۷	عمان	۴,۷۸۲,۹۱۵	۲۵۵۵۴	۲۵۳	۲۲۴
۸	بحرین	۱,۵۵۰,۸۰۴	۱۴۲۵۱	۴۴۴	۳۸۵
۹	کل خاورمیانه	-	۷۵۹۹۰۶	-	-

سپاس

سیدامیر حسین زمزمیان

عضو حقیقی کمیسیون انرژی شورای عتف